

Noen tanker om hensikten med virksomheten til Geologisk Museums Venneforening nå mens Geologisk museum er under rehabilitering

Av L. O. Kvamsdal

Som kjent er Geologisk Museum på Tøyen i Oslo fortiden stengt og vil forblit stengt i noen år framover. Bygningen skal totalrenoveres. Samlingene er pakket ned og vil komme opp igjen i en mer publikumsvennlig form når rehabiliteringen er ferdig om noen år. Samlingene er imidlertid tatt godt vare på og befinner seg nå i et velordnet og sikkert magasin på Økern i Oslo. En liten, men meget fin utstilling av noen utsøkte stuffer, er fremdeles tilgjengelig på Zoologisk Museum.

Enkelte har i denne situasjonen stilt spørsmålet om det har noen hensikt å fortsette arbeidet i GMV. Hvorfor bruke penger på nyinnkjøp når museet er stengt og når utstillingene ikke vil komme opp igjen slik de en gang var?

I magasinet på Økern befinner det seg en samling av mineraler med mye unikt materiale. Her er det bl.a. flere hundre år gamle prøver som stammer helt tilbake fra Bergseminaret på Kongsberg (grunnlagt i 1757) og fram til nylige funn. Det er prøver fra gruver, skjerp og steinbrudd som for lengst er nedlagt, men stoffene ble kjøpt inn da muligheten var der.

For å følge opp denne lange tradisjonen med å ta vare på mineralogisk verdifullt materiale, spesielt fra Norge, er det viktig at museet sikrer seg stuffer av høy kvalitet

fra nyere funn. Et eksempel på et slikt funn er gullnuggeten fra Gisna, som prydet forsiden av tidsskriftet STEIN nr. 1, 2017. Nuggeten ble kjøpt inn til museet med penger fra GMV. Det er viktig å kunne kjøpe inn prøver fra nyfunn når de er tilgjengelige på markedet. Prøver fra forskjellige funn er ofte kun tilgjengelige i korte perioder og er vanskelige å få tak i om 10-20 år. Nå er det slik at de siste to årene er det ikke satt av midler til innkjøp av mineraler på museets budsjett. Hadde det ikke vært for penger fra GMV, ville nuggeten og andre

mineralogiske sjeldenheter lett ha havnet i private samlinger, kanskje i utlandet.

Vi i GMV mener det er viktig at Mineralogisk Geologisk Museum (MGM) har mulighet til å kjøpe mineraler også i framtiden. Det er viktig at slikt materiale tas vare på i en statlig samling slik at prøvene er tilgjengelige både for forskere i inn- og utland og for framtidige utstillinger. Derfor må vi fortsette vår virksomhet med å skaffe midler til nyinnkjøp, uavhengig av hvor samlingene befinner seg. Samtidig er det viktig å huske at museets samling ikke bare er det som stilles ut. Det skal også arbeides med den systematiske samlingen.

Siden 1985 har midler fra GMV stått for 73 % av innkjøpene av mineraler og meteoritter til MGM i Oslo. Dette sier mye om betydningen av virksomheten til GMV. Blir det slik at det heller ikke i framtiden skal budsjetteres med midler til innkjøp av mineraler, vil midlene fra GMV være helt avgjørende for mulighetene til nyinnkjøp.

Noen vil kanskje hevde at vi skjuler et behov, ved at Universitet kan lene seg tilbake og si at de ikke behøver å bevilge penger til museet siden GMV betaler. Vi i GMV tør ikke ta sjansen på at en stopp i inntektene fra GMV vil endre bevilgningspraksisen til Universitetet. Eksempler fra andre land viser at slike midler har tørket helt inn i kampen om kronene.

Til slutt vil jeg vise til formålsparagrafen til GMV. Innholdet der har, i tillegg til det økonomiske, også et annet viktig poeng, det å virke for et nært samarbeid mellom ansatte på museet og det amatørgeologiske miljøet i Norge.

Foreningens formål er formulert slik:

- å virke for et nært samarbeid mellom Mineralogisk avdeling ved de Naturhistoriske Museer på Tøyen i Oslo og det amatørgeologiske miljøet i Norge.
- å skaffe økonomiske midler og mineraler til komplettering og opprusting av Mineralogisk avdelings samlinger og utstillinger. De økonomiske midlene og mineralene skal disponeres av konservatoren ved avdelingen.
- Å støtte museet på andre måter som f. eks. ved dugnader og annen arbeidsinnsats.

Kontakten med amatører og god økonomi gjør at museet kan sikre seg gode mineralprøver også i framtiden. Virksomheten til GMV er derfor like viktig nå som tidligere da museet var åpent for publikum.

Skjetten 30.04.17

*Løllingitt fra Heia, Tvedalen.
Bildet er 6 cm x 7 cm x 3,5 cm.
Foto Øyvind Thoresen*